

**IMKONIYATI CHEKLANGAN O'QUVCHILAR UCHUN INNOVATION PEDAGOGIK
TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA YARATILGAN ELEKTRON TA'LIM RESURSLARINI TAHLILI**

Askarova Fotima Araboy qizi
Farg'onan ICHSHUI kasb-hunar maktabi
Maxsus fan o'qituvchisi

Annotatsiya: *Imkoniyati cheklangan o'quvchilar uchun innovatsion pedagogik texnologiyalar asosida yaratilgan elektron ta'lism resurslarini tahlili xaqida ma'lumotlar berilgan*

Kalit so'zlar: *Imkoniyati cheklangan o'quvchilar, innovatsion pedagogik texnologiyalar, elektron ta'lism resurslari*

Oxirgi yillarda o'quv jarayoniga axborot va kommunikatsiya texnologiyalarini joriy qilish jarayoni sezilarli darajada kuchaydi. Ular sekin asta ta'lism sohasini egallab olyapti va ulardan an'anaviy ta'lism shakllari bilan bir qatorda faol ravishda foydalani moqda.

Imkoniyati cheklangan o'quvchilar uchun yaratilgan elektron ta'lism resurslarini tahlil qilishdan oldin ularning turlari bilan tanishib chiqamiz. Ta'lism jarayonini samaradorligini ta'minlash uchun quyidagi elektron ta'lism resurslari turlaridan keng foydalani moqda:

Bilimlar bazasi – biror fan sohasiga oid ob'ektlarning xossalari, jaraen va hodisalarning qonuniyatlarini haqida ma'lumotlarni o'zida mujassamlashtirgan, talab etilgan vaziyatlarda ushbu ma'lumotlarni foydalananish qoidalariga ega bo'lgan holda tashkil etilgan bilimlar yig'indisi.

Videoanjuman – turli geografik manzillardagi foydalanuvchi guruhlari orasida raqamli videoezuv eki oqimli video ko'rinishida ma'lumotlarni almashinish asosida yig'ilish va munozaralar o'tkazish jaraeni.

Virtual laboratoriya – o'rganilaётган haqiqiy ob'ektlarda bo'laётган jaraenlarni kompyuter imitatsiyasi orqali taqdim etish va masofaviy kirish imkoniyatiga ega bo'lgan dasturiy majmua.

Virtual auditoriya – o'quv jaraenining o'qituvchisi va boshqaruvchisining maslahatini olish uchun tarmoq texnologiyasi ёrdamida turli geografik joylarda yashaётган talabalarni birlashtirish.

Didaktik material – foydalanimanda o'quvchilarning bilim olishini faollashtirish, o'quv vaqtini iqtisod qilishni ta'minlaydigan o'quv mashg'uloti uchun mo'ljallangan qo'llanmalarning maxsus ko'rinishi.

Internet-darslikma'lum fan bo'yicha yagona interfeys bilan ta'minlangan, internetga joylashtirilgan, doimiy ravishda rivojlanadigan o'quv-metodik majmua.

Test – bilimlarni o'zlashtirganlik darajasini baholash maqsadida kurs o'rganilib bo'lgandan keyin o'tkaziladigan test sinovi.

Masofaviy o'qitishning o'quv-metodik ta'minoti – masofaviy o'qitishni didaktik va psixologik talablari asosida shakllantirilgan axborot-ta'lism resurslari, ularni boshqarish tizimi, masofaviy o'qitish metodlari, testlar va tavsiyalar majmui.

Ma'lumotlar bazasi – real ob'ekt va uning qismlari haqidagi tizimlashgan ma'lumotlar to'plami.

Ma'lumotlar banki – ma'lumotlarni yig'ish, saqlash, izlash va qayta ishlashni ta'minlaydigan axborot, texnik, dasturiy va tashkiliy vositalar majmui.

Multimediali darsliklar – multimedia texnologiyasi yordamida axborot-ta'lism resurslaridan foydalanish imkoniyatlarini kengaytiruvchi darslik.

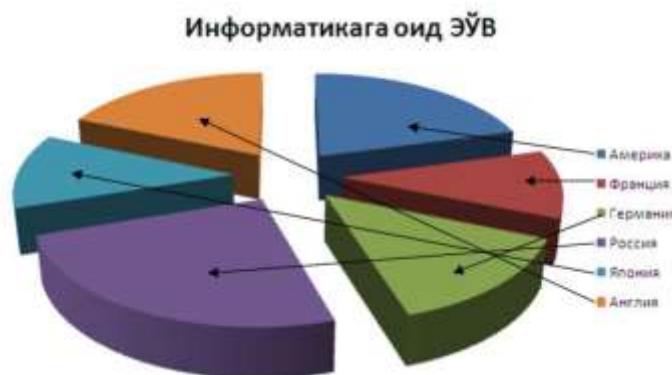
Elektron darslik – kompyuter texnologiyalariga asoslangan o'qitish metodlaridan foydalanishga mo'ljallangan o'qitish vositasi.

Elektron o'quv qo'llanma–budavlat ta'lism standartining mutaxasssislik va yunalishlar bo'yicha fanlarning alohida muhimroq bo'limlari bo'yicha tayyorlangan elektron nashrlar, namunaviy va ishchi rejalar, shuningdek, mashqlar va masalalar to'plamlari, xarita va sxemalar albomlari, tuzilma atlaslari, fanlar bo'yicha xrestomatiyalar, diplom loyihasi bo'yicha ko'rsatmalar, ma'lumotnomalar aks etgan elektron manbadir.

Elektron praktikum– elektron o'quv qo'llanmani o'rganishdan hosil bo'lgan nazariy bilimlarni mustahkamlashning malaka va ko'nikmalari uchun mo'ljallangan, topshiriqlarni bajarish namunalari va nisbatan ko'p uchraydigan xatoliklar tahlilini o'zida jamlagan elektron manba.

Elektron ma'lumotnoma – fanlar bo'yicha berilganlar, jadvallar, ta'riflar, izohli lug'atni o'z ichiga jamlagan elektron manba.

Yuqoridagilarni hisobga olgan holda ba'zi rivojlangan davlatlarda ta'lism sohasida qo'llanilayotgan elektron o'quv vositalarining son ko'rsatkichlariga e'tibor qaratsak (ko'rsatkichlar faqatgina informatika faniga tegishli):

Rasm-1. Aksariyat rivojlangan mamlakatlarda elektron o'quv vositalaridan informatikani o'qitishda foydalanish ko'rsatkichi.

Bizning mamlakatimizda ham elektron o'quv vositalaridan foydalanish ba'zi bir qo'shni davlatlarga qaraganda ancha yaxshi ko'rsatkichlarga ega bo'lsada, rivojlangan mamlakatlar bilan solishtirganda hali amalga oshirilishi kerak bo'lgan ishlar ko'pligini tan olmay ilojimiz yo'q.

Shuni nazarga olgan holda hukumatimiz tomonidan ta'limga oid nashrlarni ko'paytirish va ularning elektron variantlarini joriy etish ustida keng ko'lamlı ishlar amalgalashirilmoqda.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Masofaviy o'qiti (tami.uz)

2. ELEKTRON TA'LIM RESURSLARI VA MULTIMEDIALI ELEKTRON O'QITISH VOSITALARI ORQALI TA'LIM MUHITINING RIVOJLANISHI – тема научной статьи по СМИ (медиа) и массовым коммуникациям читайте бесплатно текст научно-исследовательской работы в электронной библиотеке КиберЛенинка (cyberleninka.ru)

3. Zokirov, S. I., Sobirov, M. N., Tursunov, H. K., & Sobirov, M. M. (2019). Development of a hybrid model of a thermophotogenerator and an empirical analysis of the dependence of the efficiency of a photocell on temperature. Journal of Tashkent Institute of Railway Engineers, 15(3), 49-57.

4. Gorovik, A. A., & Tursunov, X. X. U. (2020). Primenenie sredstv vizualnoy razrabotki programm dlya obucheniya detey programmirovaniyu na primere Scratch. Universum: texnicheskie nauki, (8-1 (77)), 27-29.

5. Tursunov, H. H., & Hoshimov, U. S. (2022). TA'LIM TIZIMIDA KO'ZI OJIZ O'QUVCHILARNI INFORMATIKA VA AXBOROT TEXNOLOGIYALARI FANIDA O'QITISH TEXNOLOGIYALAR. Novosti obrazovaniya: issledovanie v XXI veke, 1(5), 990-993.

6. Hamidullo o'g'li, T. H. (2022). HOZIRGI KUNNING DOLZARB IMKONIYATLARI. JAWS VA NVDA DASTURLARI. Scientific Impulse, 1(2), 535-537.

7. Hamidullo o'g'li, T. H. (2022). NEYRON TARMOQLARNING TASNIFI. Scientific Impulse, 1(3), 757-763.